

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ ખાતે
ક્રિમિનલ અપીલ (એગેઈનસ્ટ કન્વિક્શન) નં.૧૦૧૮/૧૯૯૭
વિથ
ક્રિમિનલ અપીલ નં.૯૬૯/૧૯૯૭

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તી શ્રી કે.જે.ઠાકર

=====

- ૧ શું સ્થાનિક સમાચારપત્રોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે?
- ૨ રિપોર્ટરને મોકલવામાં આવે કે નહીં?
- ૩ શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની અંતિમ નકલ જોવા ઇચ્છે છે?
- ૪ શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણ, ૧૯૫૦ કે પછી તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ આદેશના અર્થઘટન અંગેના કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?
- ૫ શું તે સિવિલ જજને પરિપત્રિત કરવાનો છે?

=====

છત્રસિંહ બાલુસિંહ..... અપીલકર્તા(ઓ)

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય..... સામાવાળા(ઓ)/પ્રતિવાદી(ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

અપીલકર્તા(ઓ) નં.૧ તરફે વકીલ શ્રી ભાર્ગવ એન. ભટ્ટ

સામાવાળા(ઓ)/પ્રતિવાદી(ઓ) નં.૧ તરફે એ.પી.પી. સુશ્રી મોનાલી ભટ્ટ

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તી શ્રી કે.જે.ઠાકર

તારીખ:૦૫/૦૨/૨૦૧૫

મૌખિક ચુકાદો

૧ ફોજદારી અપીલ નંબર ૧૦૧૮/૧૯૯૭ ને અપીલકર્તા-મૂળ આરોપી નંબર દ્વારા પસંદ કરવામાં આવ્યો છે. ૧ ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતાની કલમ ૩૭૪ (૨) હેઠળ, સેશન્સ કેસ નં.૨૮૨/૧૯૯૧ માં જાણીતા એડિશનલ સેશન્સ જજ, કોર્ટ નંબર ૪, અમદાવાદ દ્વારા પસાર કરાયેલા ચુકાદા અને દોષિત ઠેરવવાના આદેશ અને સજા વિરુદ્ધ, જેમાં વિદ્વાન ન્યાયાધીશે અપીલકર્તાને આઈ. પી. સી. ની કલમ ૪૯૮-એ હેઠળ દોષિત ઠેરવ્યો છે અને એક વર્ષ માટે સખત કેદની સજા ફટકારી છે અને તેને આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૭૬ હેઠળ પણ દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યો છે અને ચાર વર્ષ માટે સખત કેદની સજા ફટકારવામાં આવી છે.

૨. ફોજદારી અપીલ નંબર ૯૬૯/૧૯૯૭ ને અપીલકર્તાઓ દ્વારા પસંદ કરવામાં આવ્યો છે-મૂળ આરોપી નંબર. દંડ પ્રક્રિયા સંહિતાની કલમ ૩૭ ૪ (૨) હેઠળ ૪,૫ અને ૭ , સેશન્સ કેસ નં.૨૮૨/૧૯૯૧ માં અમદાવાદની કોર્ટ નંબર ૪ના વિદ્વત એડિશનલ સેશન્સ જજ દ્વારા પસાર કરાયેલા ચુકાદા અને

દોષિત ઠેરવવાના આદેશ અને સજા વિરુદ્ધ, જેમાં વિદ્વત ન્યાયાધીશે અપીલકર્તાઓને આઈ. પી. સી. ની કલમ ૪૯૮-એ હેઠળ દોષિત ઠેરવ્યા છે અને એક વર્ષ માટે એસ/આઈ ભોગવવાની સજા ફટકારી છે, જે આ બંને અપીલમાં આક્ષેપિત છે.

૩. ફરિયાદી પક્ષના કેસની ટૂંકી હકીકતો નીચે મુજબ છે:

૩.૧ કે મૃતક સોનલબાએ વર્તમાન અપીલકર્તા સાથે લગ્ન કર્યા હતા-મૂળ આરોપી નં. ૧ અને અન્ય સહ-આરોપી પણ વર્તમાન અપીલકર્તા અને મૃતક સાથે રહેતા હતા.ફરિયાદી પક્ષનો કેસ છે કે શરૂઆતમાં કોઈ ફરિયાદ નહોતી, જો કે, ઘટનાના એક વર્ષ પહેલાં, આરોપી નં.૧ તે ફરિયાદી પક્ષનો કેસ છે કે મૃતક દ્વારા તેના માતાપિતાને માર મારવાની છૂટાછવાયા બનાવો પણ જાહેર કરવામાં આવી હતી જે શારીરિક ક્રૂરતા સમાન છે.ફરિયાદી પક્ષનો કેસ એ છે કે ઘટનાના દિવસે એટલે કે ૭.૩.૧૯૯૧ પર, અનામી વ્યક્તિએ પોલીસને ફોન કરીને જાણ કરી હતી અને તે મુજબ વર્ધીએ આ અસરથી લખ્યું હતું કે બ્લોક નંબર ૧૫૦/૧૧૮૦, ગુજરાત હાઉસિંગ બોર્ડમાં, એક મહિલા બળીને ખાખ હાલતમાં પડેલી છે, અને આ રીતે પોલીસને આ ઘટના વિશે જાણ થઈ હતી.મુલાકાત અહેવાલના આધારે અમરાઈવાડી પોલીસ સ્ટેશનના પીએસઓએ એડી એન્ટ્રી દાખલ કરી હતી અને યાદીને ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતાની કલમ ૧૭૪ હેઠળ તપાસ માટે એફએસએલ તેમજ એકિઝક્યુટિવ મેજિસ્ટ્રેટને મોકલવામાં આવી હતી.મૃતકના માતા-પિતા હાજર રહ્યા હતા અને આરોપીઓને મૃતદેહ

પહોંચાડવા માટે કોઈ વાંધા પર હસ્તાક્ષર કર્યા નહોતા અને બાદમાં ત્રીજા દિવસે મૃતકના પિતાએ આઈપીસીની કલમ ૪૯૮એ અને ૩૭૬ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનાઓ માટે ફરિયાદ દાખલ કરી હતી.

૪. આરોપીની કોર્ટ ઓફ ધ લર્નડ મેટ્રોપોલિટન મેજિસ્ટ્રેટ, કોર્ટ નં. ૭ , આઈ. પી. સી. ની કલમ ૪૯૮-એ અને ૩૭ ૬ હેઠળ સજાપાત્ર કથિત ગુના માટે અમદાવાદ. આ કેસ ખાસ કરીને કોર્ટ ઓફ સેશન્સ દ્વારા ચલાવવામાં આવતો હતો, વિદ્વાન મેજિસ્ટ્રેટે આ કેસ કોર્ટ ઓફ સેશન્સને સોંપ્યો હતો, જેને સેશન્સ કેસ નંબર ૨૮૨/૧૯૯૧ તરીકે ક્રમાંકિત કરવામાં આવ્યો હતો.

૫ આરોપી પર આંક દ્વારા આરોપ મૂકવામાં આવ્યો હતો. ૧૨.અપીલકર્તાઓ- આરોપીઓએ દોષિત ન હોવાનો દાવો કર્યો અને દાવો કર્યો કે તેમના પર કેસ ચલાવવામાં આવી રહ્યો છે.

૬. અપીલકર્તા-આરોપી સામે લગાવવામાં આવેલા આરોપને ઘરે લાવવા માટે, ફરિયાદી પક્ષે નીચેના સાક્ષીઓની તપાસ કરી છે:

૧ ફરિ.સાક્ષી-૧ સુરેશભાઈ રાધેરામન આંક. ૪૨

૨. ફરિ.સાક્ષી-૨ જાદુજી મગનજી આંક. ૪૬

૩. ફરિ.સાક્ષી-૩ રતુજી મગજી વાઘેલા આંક. ૪૭

૪. ફરિ.સાક્ષી-૪ ગનુજી મગનજી ચાવડા આંક. ૪૮

૫ ફરિ.સાક્ષી-૫ બકુબા જાજુજી આંક. ૪૯

૬. ફરિ.સાક્ષી-૬ ડૉ. પ્રતીક રવિભાઈ પટેલ આંક. ૫૦

૭ ફરિ.સાક્ષી-૭ હર્ષદભાઈ મફતલાલ પટેલ આંક. ૫૨

૮. ફરિ.સાક્ષી-૮ ગજાનંદ અંબાલાલ ઠાકર આંક. ૫૩

૯ એસપી શ્રી એસ. જી. ભાટી આંક. ૫૮

૭ ફરિયાદી પક્ષે ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ નીચેના દસ્તાવેજી પુરાવા પણ રજૂ કર્યા છે.

૧ યુ/એસ નો અહેવાલ આપો.૧૫૭ સી. આર. પી. સી આંક. ૫૯

૨. ઘટના સ્થળ પરથી જપ્ત કરાયેલ ચીજવસ્તુઓનો પંચનામા આંક. ૪૪

૩. ગુનાના દ્રશ્યનો પંચનામા આંક. ૪૩

૪. રસીદની નકલ આંક. ૬૦

૫ એફ. એસ. એલ. આંકની રસીદ. ૬૧

૬. રાવંગી નોંદ એક્સ. ૬૨

૭ રસીદ આંક. ૬૩

૮. પીએમ નોંધ આંક. ૫૧

૯ એફએસએલ રિપોર્ટ આંક. ૬૫

૧૦. ફરિયાદ આંક. ૫૭

૮. ત્યારબાદ, સાક્ષીઓની તપાસ કર્યા પછી, અપીલકર્તા-આરોપીનું સીઆરપીસીની કલમ ૩૧૩ હેઠળ વધુ નિવેદન નોંધવામાં આવ્યું હતું જેમાં અપીલકર્તા-આરોપીઓએ ફરિયાદી પક્ષના કેસને નકારી કાઢ્યો છે.

૯ મૌખિક તેમજ દસ્તાવેજી પુરાવાઓને ધ્યાનમાં લીધા પછી અને પક્ષકારોને સાંભળ્યા પછી, અહેમદાબાદના વધારાના સત્ર ન્યાયાધીશે વિવાદિત ચુકાદા અને તારીખના આદેશ દ્વારા અપીલકર્તાઓને દોષિત ઠેરવ્યા-આરોપીઓને આઈ. પી. સી. ની કલમ ૪૯૮-એ અને ૩૦૬ હેઠળ તેમની સામે લગાવવામાં આવેલા આરોપ માટે દોષિત ઠેરવ્યા અને ઉપર જણાવ્યા મુજબ અપીલકર્તાઓને દોષિત ઠેરવ્યા અને સજા સંભળાવી.

૧૦. જાણીતા એડિશનલ સેશન્સ જજ, કોર્ટ નંબર ૪, અમદાવાદ દ્વારા પસાર કરાયેલા વિવાદિત ચુકાદા અને દોષિત ઠેરવવાના આદેશ અને સજાથી વ્યથિત અને અસંતુષ્ટ હોવાને કારણે, વર્તમાન અપીલકર્તાઓએ આ બંને અપીલને પસંદ કરી છે.

૧૧. શ્રી ભાર્ગવ ભટ્ટ અને શ્રી ધર્મેશ સી. ગુજરે બંને અપીલમાં અપીલકર્તાઓ માટે વકીલો શીખ્યા અને સુશ્રી ભટ્ટે બંને અપીલમાં પ્રતિવાદી-રાજ્ય માટે એપીપી શીખ્યા.

૧૨. શ્રી ભટ્ટે અપીલકર્તા-આરોપી વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલે ભારપૂર્વક રજૂઆત કરી છે કે રેકૉર્ડ પરના પુરાવા દર્શાવે છે કે આઈ. પી. સી. ની કલમ ૪૯૮ એ અથવા ૩૭૬ હેઠળનો ગુનો બન્યો નથી, અને તેથી, આક્ષેપિત ચુકાદો અને દોષિત ઠેરવવાના આદેશ અને સજા રદ કરી શકાય છે અને રદ કરી શકાય છે અને અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવે છે. શ્રી ભટ્ટે અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી છે કે ટ્રાયલ કોર્ટે ફરિયાદી પક્ષનો કેસ અને રેકૉર્ડ પરના પુરાવા પર વિશ્વાસ કરવામાં ભૂલ કરી છે. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે ચુકાદો અને દોષિત ઠેરવવાનો આદેશ કાર્યવાહીના પુરાવાના અયોગ્ય મૂલ્યાંકન પર આધારિત છે અને અસંભવિતતાઓ પર આધારિત છે, અને તેથી, તે રદ કરવા અને રદ કરવાને પાત્ર છે. શ્રી ભટ્ટે અપીલકર્તા વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે સંબંધિત સમયે, એટલે કે વર્ષ ૧ ૯૯૧ માં, જ્યારે આ ઘટના બની હતી, ત્યારે પ્રતિવાદી નં. ૧ -કમલાબા દોલતસિંહ-મૂળ આરોપી નં. ૪, જેને દોષી ઠેરવવામાં આવ્યો છે, તેની ઉંમર ૪૩ વર્ષની હતી, ઉત્તરદાતાઓ નં. ૨ અને ૩-વિષ્ણુબા બાલુસિંહ અને ટીનુબા ઉર્ફે કૃષ્ણ બાલુસિંહ-મૂળ આરોપી નં. ૫ અને ૭ સાળા હતા, જેઓ ખૂબ જ નાની ઉંમરના હતા અને તેઓ હવે તેમના જીવનમાં સ્થાયી થયા છે અને નાના બાળકો ધરાવે છે, અને તેથી, શ્રી ભટ્ટ દ્વારા વિનંતી કરવામાં આવે છે કે તેઓ પ્રોબેશનર અધિકારીનો અહેવાલ બોલાવ્યા વિના પણ તેમને પ્રોબેશનનો લાભ આપે.

૧૩. તેનાથી વિપરીત, વિદ્વાન એપીપી સુશ્રી ભટ્ટે આ અદાલતને રેકૉર્ડ પરના સમગ્ર પુરાવા દ્વારા લીધી છે અને રજૂઆત કરી છે કે વિદ્વાન ટ્રાયલ જજ દ્વારા પસાર કરાયેલ વિવાદિત ચુકાદો અને આદેશ ન્યાયી અને યોગ્ય છે.શ્રીમતી ભટ્ટે શીખ્યા કે એપીપીએ વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે રેકૉર્ડ પરના પુરાવાને ધ્યાનમાં રાખીને, એવું ન કહી શકાય કે વિદ્વત ટ્રાયલ જજે આરોપીઓને દોષિત ઠેરવવા અને સજા આપવામાં કોઈ ભૂલ કરી છે, અને તેથી, વર્તમાન અપીલને મંજૂરી આપવી જોઈએ.

૧૪. મેં રેકૉર્ડ પર રજૂ કરાયેલા મૌખિક તેમજ દસ્તાવેજી પુરાવાઓમાંથી પસાર કર્યું છે.મેં ફરિયાદી પક્ષના સાક્ષી-ફરિયાદીના મૌખિક પુરાવા વાંચ્યા છે અને અપીલકર્તાઓ સામે ઘડવામાં આવેલા આરોપનો પણ અભ્યાસ કર્યો છે.શ્રી ભટ્ટે ૧૯૯૭ની ફોજદારી અપીલ નંબર ૯૬૯ના પ્રતિવાદીઓને પ્રોબેશન આપવા માટે અપીલકર્તાઓ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ દ્વારા કરવામાં આવેલી વિનંતી ન્યાયી અને યોગ્ય છે અને આરોપીઓને બે વર્ષના સમયગાળા માટે પ્રોબેશનનો લાભ આપવો જરૂરી છે, કારણ કે ૨૩ વર્ષના સમયગાળા માટે, કોઈ અનિરુદ્ધનીય ઘટના નોંધવામાં આવી નથી, જોકે શ્રીમતી ભટ્ટે આ પાસાનો ઉગ્ર વિરોધ કર્યો છે. વિદ્વત ટ્રાયલ જજ દ્વારા તથ્યોના તારણો રેકૉર્ડ કરતી વખતે, ત્યાં નાના ઝઘડા થયા હતા, અને તેથી, આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, વર્તમાન અપીલકર્તાઓ પર લાદવામાં આવેલી આઈપીસીની કલમ ૪૯૮-એ હેઠળ દોષિત ઠેરવવામાં આવે છે અને સજા આપવામાં આવે છે.જો કે, તેમને પ્રોબેશન

ઓફ ઓફેન્ડર્સ એક્ટની કલમ ૪ હેઠળ પ્રોબેશનનો લાભ આપવામાં આવે છે, જેમાં તેમની ઉંમર, સમય પસાર અને તેમની તાજેતરની પારિવારિક સ્થિતિને ધ્યાનમાં લેવામાં આવે છે.

૧૫. આ અદાલતને મૃતકના પતિ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલ એટલે કે ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૧૦૧૮/૧૯૯૭ પર લઈ જાય છે.(૨૦૧૪) ૧૦ એસ. સી. સી. ૫૮૪ માં નોંધાયેલા કુલ્દીકૌર વિરુદ્ધ ઉત્તરાખંડ રાજ્યના કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલતના તાજેતરના ચુકાદાને ધ્યાનમાં રાખીને, હું એવું માનવા માંગતો નથી કે ફરિયાદી પક્ષ આત્મહત્યા ઘટાડવાનો આરોપ માત્ર એટલા માટે લાવવામાં નિષ્ફળ ગયો છે કારણ કે લગ્નનો સમયગાળો ૭ વર્ષથી ઓછો હતો.જે સંજોગો આ કેસને સમાન છે તે આ અદાલતને આઈ. પી. સી. ની કલમ ૨૦૬ હેઠળ આરોપી ગુનાનો દોષિત ઠેરવવાની મંજૂરી આપશે નહીં. આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૭૬ હેઠળની દોષિતતાને રદ કરવામાં આવે છે અને રદ કરવામાં આવે છે, જો કે, કલમ ૪૯૮-એ હેઠળની દોષિતતાની પુષ્ટિ થાય છે પરંતુ અપીલકર્તા-આરોપી પર લાદવામાં આવેલી સજામાં પસાર થયેલી હદ સુધી ફેરફાર કરવામાં આવે છે અને તેને રૂ. ૧૦, ૦૦૦/- થી ૮ અઠવાડિયાના સમયગાળાની અંદર.આ રકમમાંથી રૂ. ૨૦૦૦/- દંડ તરીકે રાજ્ય સત્તામંડળો પાસે જશે, જ્યારે બાકીની રકમ રૂ. ૮૦૦૦/- રાજ્ય કાનૂની સેવાઓ સત્તામંડળમાં જશે અને ઉપરોક્ત રકમનો

ઉપયોગ ગુજરાતમાં અનાથાલયમાં ગરીબ બાળકોના ઉત્થાન માટે કરવામાં આવશે.

૧૬. પરિણામે, ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૧૦૧૮/૧૯૯૭ ને આંશિક રીતે મંજૂરી આપવામાં આવી છે.આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૭૬ હેઠળની દોષિતતાને રદ કરવામાં આવે છે અને રદ કરવામાં આવે છે, જો કે, કલમ ૪૯૮-એ હેઠળની દોષિતતાની પુષ્ટિ થાય છે પરંતુ અપીલકર્તા-આરોપી પર લાદવામાં આવેલી સજામાં તે હદ સુધી ફેરફાર કરવામાં આવે છે અને તેને રૂ. ૧૦, ૦૦૦/- થી ૮ અઠવાડિયાના સમયગાળાની અંદર.આ રકમમાંથી રૂ. ૨૦૦૦/- દંડ તરીકે રાજ્ય સત્તામંડળો પાસે જશે, જ્યારે બાકીની રકમ રૂ. ૮૦૦૦/- રાજ્ય કાનૂની સેવાઓ સત્તામંડળમાં જશે અને ઉપરોક્ત રકમનો ઉપયોગ ગુજરાતમાં અનાથાલયમાં ગરીબ બાળકોના ઉત્થાન માટે કરવામાં આવશે.જો નિયત સમયની અંદર દંડની ચૂકવણી કરવામાં ન આવે, તો સજાને પુનર્જીવિત કરવામાં આવશે અને અપીલકર્તા ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા લાદવામાં આવેલી સજામાંથી પસાર થશે કે કેમ તે જોવાનો જેલનો અધિકાર હશે.જામીન અને જામીન બોન્ડ રદ કરવામાં આવે છે.આર એન્ડ પી ને તાત્કાલિક ટ્રાયલ કોર્ટમાં પરત મોકલવામાં આવશે.

૧૭. ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૯૬૯/૧૯૯૭ ને પણ આંશિક મંજૂરી છે.વર્તમાન અપીલકર્તાઓ પર લાદવામાં આવેલી આઈપીસીની કલમ ૪૯૮-એ હેઠળ દોષિત ઠેરવવામાં આવે છે અને સજા આપવામાં આવે છે.જો કે, તેમને પ્રોબેશન

ઓફ ઓફેન્ડર્સ એક્ટની કલમ ૪ હેઠળ પ્રોબેશનનો લાભ આપવામાં આવે છે, જેમાં તેમની ઉંમર, સમય પસાર અને તેમની તાજેતરની પારિવારિક સ્થિતિને ધ્યાનમાં લેવામાં આવે છે. જામીન અને જામીન બોન્ડ રદ કરવામાં આવે છે. આર એન્ડ પી ને તાત્કાલિક ટ્રાયલ કોર્ટમાં પરત મોકલવામાં આવે.

(કે.જે.ઠાકર, ન્યાયમૂર્તિ)

મંડોર/

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.